

วาระสารสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

www.bora.dopa.go.th

สาร:ทะเบียน-บัตรฯ

THE ONE

Call Center 1548

ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนมีนาคม 2559

ที่ว่าการอำเภอจุน

ที่ว่าการอำเภอแม่อิง

โครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวิทยากรต้นการทะเบียน

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ มีนาคม ๒๕๕๙

มุ่งมั่นบริการปวงประชา พัฒนาทะเบียนไทยสู่สากล

นายวิเชียร ชิดชนกนารล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน

นายวิเชียร ชิดชนกนารล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
บรรณาธิการอำนวยการ

คำนำ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ขยายการใช้ประโยชน์ ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางและโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนให้กับหน่วยงานของรัฐ (133 หน่วยงาน ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2559) ที่เล็งเห็นความสำคัญของการใช้ข้อมูลบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางของกรมการปกครอง และบางหน่วยงานได้มีการร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูล จนมีความก้าวหน้าไปมากยิ่งขึ้น เช่น กรมสรรพากร สำนักงานประกันสังคม กรมบังคับคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการขนส่งทางบก เป็นต้น นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหาให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาทางทะเบียนและบัตร เช่น ผู้พิการ ตาบอดที่ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์และในโลกออนไลน์ต่าง ๆ ก็ได้มีการเร่งรัดดำเนินการให้ความช่วยเหลือจากสำนักทะเบียนต่าง ๆ ซึ่งได้มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานจนปรากฏแน่ชัดว่าเป็นผู้มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง เชื่อว่ายังมีบุคคลที่ยังมีปัญหาด้านการทะเบียนและบัตรที่ยังต้องการได้รับความช่วยเหลือเยียวยาเป็นจำนวนมาก ทำให้ประชาชนเหล่านี้ขาดโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ เช่น ด้านการรักษาพยาบาล ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องให้ความช่วยเหลือบุคคลกลุ่มนี้ให้เขาได้รับสิทธิและโอกาสที่ดีจากทางราชการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

นายวิเชียร ชิดชนกนารล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
บรรณาธิการอำนวยการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ร.ต.ท.อาทิตย์ บุญญะโสภิต, ประดิษฐ์ ยมานันท์, รณภพ เหลืองไพโรจน์, ชำนาญวิทย์ เตรีตน์ บรรณาธิการอำนวยการ วิเชียร ชิดชนกนารล
ที่ปรึกษา วินัส สีสสุข, สัญชัย เดชนิมิตวัช สุพจน์ เมฆประดับ, ขวลิต ควรพันธ์, วีระชาติ ตริชาติ บรรณาธิการประจำฉบับ สุพจน์ เมฆประดับ กองบรรณาธิการ อำนาจ โพธิ์สะอาด,
ณรงค์ฤทธิ์ มาทอง, ฝ่ายจัดทำ ธรรมนูญ พรหมมาสกุล ฝ่ายทะเบียนและจัดส่ง สุรีย์ จิตติโสภาค, พรทิพย์ สงศรีอินทร์ พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน กรมการปกครอง

ข่าวสารการทะเบียน

นายประทีป กীরติเรขา รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในฐานะรองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปรับปรุงการบริการภาครัฐ และนายวิเชียร ชิดชนกนารด ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน ในฐานะอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เข้าร่วมการประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปรับปรุงการบริการภาครัฐ ครั้งที่ 1/2559 ณ ห้องประชุม ก.พ.ร.ชั้น 5 สำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2559

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธานพิธีเปิดโครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวิทยากรด้านการทะเบียน โดยมีนายวิเชียร ชิดชนกนารด ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน เป็นวิทยากรบรรยายบทบาทของศูนย์บริหารการทะเบียนภาค/ศูนย์บริหารการทะเบียนภาคสาขาจังหวัด กับการขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการทะเบียน ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559

ข่าวสารการทะเบียน

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธานการประชุมคณะทำงานพิจารณาการเข้าถึงข้อมูลการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ (Linkage Center) โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมประชุมจำนวน 14 หน่วยงาน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 3 มีนาคม 2559 ณ ห้องประชุมบัวแก้ว สำนักงานบริหารการทะเบียน คลองแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

นายวิเชียร ชิตชนกนารถ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารการทะเบียน เป็นประธานและบรรยายในการประชุมกับหน่วยงานที่ขอใช้ประโยชน์ข้อมูลจากกรมการปกครอง เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 3 มีนาคม 2559 ณ ห้องประชุมบัวขวัญ คลองแก้ว อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ข่าวสารการทะเบียน

นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธานพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางด้วยระบบคอมพิวเตอร์และข้อตกลงว่าด้วยการขอใช้โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน กับบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2543 โดยได้จดทะเบียนเป็นบริษัท บริหารสินทรัพย์ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541 มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 100 จึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ถูกจัดตั้งขึ้นและมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย โดยมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภท (ค) ตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. วิธีงบประมาณ พ.ศ. 2502) โดยมีนายวิเชียร ชิดชนกนารถ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน นายสัณชัย เชนนิมิตวัช ผู้อำนวยการส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน ร่วมในพิธีดังกล่าว เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 ณ ห้องประชุมจอมพล อาคารชั้นทาวเวอร์ส เอ ชั้น 30

ขอเชิญร่วมลงขันให้ความช่วยเหลือผู้มีปัญหาทางทะเบียนและบัตร

กลุ่มงานให้คำปรึกษาและช่วยเหลือประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร

ผู้เขียนได้อ่านข่าวไทยรัฐออนไลน์ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2559 เสนอข่าว “วอนช่วยยายวัย 68 ปี ตามอดสองข้าง อยู่ลำพัง ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน” ตามข่าวแจ้งว่าชื่อ สมพงษ์ เคลิ้มผืน พักอาศัยอยู่บ้านเช่าเพียงลำพังในบริเวณชุมชนคลองบางหญ้า 2 ต.มหาชัย อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร และรายที่สอง ข่าวมติชนออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 เสนอข่าว “สาวท้อง 2 ปี ไม่คลอดวอนช่วยมีบัตรประจำตัวประชาชน และสิทธิรักษาพยาบาล ในฐานะยากจน” ตามข่าวแจ้งว่าชื่อ นางโสภา เจริญผล มีอาชีพขายพวงมาลัย อาศัยอยู่ในบ้านเช่าใกล้กับโรงเรียนวัดบางหญ้าแพรก ต.บางหญ้าแพรก อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ จากข่าวจะเห็นว่า ผู้ตกเป็นข่าวทั้งสองคนเป็นคนไทยที่ไม่มีรายการในทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน ทำให้ขาดโอกาสในการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ เช่น สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล หรือสิทธิในการรับเบี้ยยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น

ทั้งนี้ ต้องขอขอบพระคุณและชมเชยเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครสมุทรสาครเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนอำเภอสวนผึ้ง จ.ราชบุรี ที่ร่วมกันตรวจสอบจนพบว่า น.ส.สมพงษ์ เคลิ้มผืน มีชื่อและรายการบุคคลที่ถูกแจ้งการย้ายออกและไม่ได้มีการแจ้งย้ายเข้า จึงได้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเข้าในทะเบียนบ้าน และจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ น.ส.สมพงษ์ เคลิ้มผืน เรียบร้อยแล้ว สำหรับกรณีของ นางโสภา เจริญผล ตรวจสอบว่าเป็นบุคคลที่มีชื่อและรายการบุคคลอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง ที่สำนักทะเบียน อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย ได้ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการขอแจ้งย้ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านกลาง และแจ้งย้ายเข้าในบ้านที่อยู่ปัจจุบันในเขตสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย พร้อมทั้งจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้กับ นางโสภา เจริญผล เป็นที่เรียบร้อยเช่นกันในระยะเวลาอันรวดเร็ว ผู้เขียนในฐานะที่คลุกคลีอยู่กับการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร เชื่อว่ายังมีบุคคลที่ยังมีปัญหาด้านการทะเบียนและบัตร ที่ยังต้องการได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก ผู้เขียนจึงขอเชิญชวนนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ร่วมลงขันให้ความช่วยเหลือบุคคลกลุ่มนี้ ให้เขาได้รับสิทธิและโอกาสที่ดีจากทางราชการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปครับ ขอขอบคุณภาพประกอบจากข่าวไทยรัฐออนไลน์และข่าวมติชนออนไลน์

การจดทะเบียนสมรสโดยมิชอบ

การจดทะเบียนสมรสโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นการสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลสัญชาติไทยด้วยกัน หรือการสมรสระหว่างบุคคลสัญชาติไทยกับบุคคลต่างชาติ จะมีเงื่อนไขในการสมรสเหมือนกันทุกประการ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว เพียงแต่บุคคลต่างชาติต้องนำหนังสือเดินทางเพื่อยืนยันตัวตนบุคคลและหนังสือรับรองสถานภาพการสมรสเพื่อยืนยันว่าตนเองมิได้มีคู่สมรสอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1452 โดยเอกสารดังกล่าวต้องแปลและรับรองโดยกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ มาประกอบการยื่นคำร้องด้วย หากพิจารณาจากเงื่อนไขการสมรสและเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการจดทะเบียนสมรสแล้วจะเห็นได้ว่า ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อน ในปัจจุบันได้เกิดกรณีการจดทะเบียนสมรสโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดสิทธิต่าง ๆ จากการจดทะเบียนสมรสที่พบมากขึ้น ทั้งโดยการทุจริตจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและจากการใช้เอกสารหลักฐานปลอมหรือปลอมลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับรองเอกสารจากกระทรวงการต่างประเทศหรือปกปิดข้อมูลพฤติการณ์ต่างๆ จากคู่สมรส ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการดำเนินการกรณีจดทะเบียนสมรสโดยมิชอบได้ ดังนี้

1. เงื่อนไขการสมรส (ป.พ.พ.)

- 1.1 การสมรสทำได้เมื่อชายและหญิงมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์ แต่กรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้ (มาตรา 1448)
- 1.2. ชายหรือหญิงจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้ (มาตรา 1452)
- 1.3. การให้ความยินยอมให้ผู้เยาว์ทำการสมรสทำได้โดย (มาตรา 1455)
  - 1.3.1 ลงลายมือชื่อในทะเบียนขณะจดทะเบียนสมรส
  - 1.3.2 ทำเป็นหนังสือแสดงความยินยอม ระบุชื่อผู้จะสมรสทั้งสองฝ่ายและลงลายมือชื่อของผู้ให้ความยินยอม
- 1.4 การสมรสจะทำได้เมื่อชายหญิงยินยอมเป็นสามีภรรยาและแสดงการยินยอมให้ปรากฏโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียน และให้นายทะเบียนบันทึกความยินยอมไว้ (มาตรา 1458)

2. การดำเนินการจดทะเบียนสมรสกรณีหญิงไทยกับชายต่างด้าว

(หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.3/ว 3660 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553)

- 2.1 คู่สมรสยื่นคำร้องขอ (คร.1) ที่อำเภอ/สำนักงานเขต
- 2.2 นายทะเบียน/ตรวจสอบคุณสมบัติคู่สมรสเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตรวจสอบหลักฐานเอกสารประกอบ โดยเฉพาะบุคคลต่างด้าวต้องมีเอกสารสำคัญ
  - หนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลของฝ่ายชายในประเทศไทย
  - คำแปลเป็นภาษาไทย เอกสารหลักฐานประกอบอื่น
- 2.3 สอบสวน (ปค.14) คู่สมรสบุคคลสัญชาติไทยเกี่ยวกับพฤติการณ์การอยู่กินฉันสามีภรรยา กับคู่สมรสที่เป็นบุคคลต่างด้าวว่ามีเจตนาทุจริตในการสมรสหรือไม่ อย่างไร
- 2.4 ให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายทะเบียนด้วยตนเอง

3. พฤติการณ์ที่ตรวจพบการจดทะเบียนสมรสโดยอำพรางหรือโดยมิชอบ

3.1 ไม่มีหนังสือรับรองของสถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุล หรือมีแต่ก็เป็นารปลอมแปลงหลักฐานเอกสารขึ้นมา

3.2 ไม่มีการสอบสวน (ปค.14) ของคู่สมรส

3.3 มีแนบเพียงสำเนาหนังสือเดินทางของฝ่ายชาย และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้านของฝ่ายหญิงไทย ประกอบการพิจารณา และไม่มีการสอบถามคู่สมรสในการบันทึกรายการในทะเบียนสมรส

3.4 คู่สมรสฝ่ายหญิงหรือทั้งสองฝ่ายไม่ได้เดินทางไปดำเนินการหรือไม่ได้ลงชื่อในหลักฐานการจดทะเบียนสมรส (คร.2)

3.5 พิมพ์ข้อมูลรายการคู่สมรสตามแบบพิมพ์คำร้องขอ (คร.1) ทะเบียนสมรส (คร.2) เท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถพิมพ์ใบสำคัญการสมรส (คร.3) โดยไม่มีหลักฐานเอกสารประกอบใด ๆ

3.6 ลักลอบใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนปฏิบัติงานในการจดทะเบียนสมรส และปลอมลายมือชื่อของนายทะเบียนเพื่อพิมพ์ใบสำคัญการสมรส (คร.3) มอบให้ฝ่ายชายชาวต่างด้าว

เมื่อทราบถึงเงื่อนไขและขั้นตอนการดำเนินการจดทะเบียนสมรสทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติแล้ว หากตรวจพบพฤติการณ์ที่เข้าข่ายการจดทะเบียนสมรสโดยอำพรางหรือโดยมิชอบแล้ว กรมการปกครองได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจดทะเบียนสมรสที่ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่จดทะเบียนสมรสและอยู่กินฉันสามีภรรยาจริง ซึ่งมีผลสมบูรณ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

2. กลุ่มที่ยื่นคำร้องขอและลงชื่อต่อหน้านายทะเบียน แต่ไม่ได้เจตนายินยอมสมรสกัน ซึ่งต้องร้องขอต่อศาลให้การสมรส ตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

3. กลุ่มที่ไม่ได้ยื่นคำร้องขอและจดทะเบียนสมรสกัน แต่เป็นการทุจริตของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติซึ่งนายทะเบียนท้องที่ ต้องเพิกถอนการจดทะเบียนสมรสที่ไม่ชอบดังกล่าว

โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท 0309.3/ว 2275 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558 และหนังสือสำนักบริหารการทะเบียน ด่วนที่สุด ที่ มท 0309.3/2076 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558 โดยอนุโลม

4. ความรับผิดชอบทางวินัย กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ

4.1 พฤติการณ์ที่ตรวจสอบพบ ได้แก่

4.1.1 ไม่สอบปากคำผู้ร้องขอจดทะเบียนตามแบบ ปค.14 และไม่ได้เสนอให้นายอำเภอเป็นผู้ลงนามในฐานนายทะเบียน

4.1.2 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการทำทุจริต บันทึกรายการจดทะเบียนสมรสโดยไม่มีคู่สมรสยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรส

4.1.3 คู่สมรสยื่นคำร้องขอและลงชื่อต่อหน้านายทะเบียน แต่ไม่ได้เจตนายินยอมสมรสกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

4.2 ความรับผิดชอบ พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ต้องรับผิดชอบตามมาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 84 และมาตรา 85

5. ความรับผิดชอบทางอาญา กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสโดยอำพราง

5.1 ประมวลกฎหมายอาญา

5.1.1 กรณียื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรส แต่ไม่ได้เจตนายินยอมสมรสกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นการแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ซึ่งใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน และนำไปใช้ในการอ้างอิงเพื่อให้ได้สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด เป็นความผิดตามมาตรา 137 มาตรา 267 และมาตรา 268

5.1.2 เจ้าหน้าที่ซึ่งทุจริต บันทึกรายการจดทะเบียนสมรส โดยไม่มีคู่สมรสยื่นคำร้อง เป็นความผิดตามมาตรา 157 มาตรา 161 และมาตรา 162

5.2 พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 7 มาตรา 9 และมาตรา 14

นายศักดิ์ชัย โรดิมานนท์
นายอำเภอจุน

สำนักทะเบียนอำเภอจุน จังหวัดพะเยา

สำนักทะเบียนอำเภอจุนเป็นสำนักทะเบียนที่ได้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการและเข้ารับการประกวดตามโครงการคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น ประจำปี 2558 ประเภทสำนักทะเบียนขนาดกลาง อำเภอจุน เป็นอำเภอขนาดกลางที่มีจำนวนประชากร 50,000 กว่าคน ประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ทำให้การพัฒนาอำเภอและการให้บริการภาครัฐแก่ประชาชนเป็นไปด้วยความสะดวก เหมาะสม และเกิดการบูรณาการร่วมกันทำงานจากพนักงานเทศบาลตำบลจุน เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า เทศบาลตำบลเวียงลอ และเทศบาลตำบลทุ่งรวงทอง ในการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน การปรับปรุงสำนักงานให้มีความสะอาด สวยงาม แพลกตา และโล่งกว้างดูไม่อึดอัด การปรับกระบวนการให้ประสานงานและส่งต่องานที่มีความเกี่ยวเนื่องกันได้สะดวกแก่ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ แยกหมวดหมู่ แยกประเภทชัดเจน สะดวกแก่การค้นหา ผลพวงของการทำงานเป็นที่ม่นอกจากทำให้เกิดมิตรภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงานแล้ว เมื่อพบเจอปัญหาอุปสรรค หรือเกิดข้อขัดข้องจากการให้บริการต่างๆ ก็จะนำมาปรึกษาพูดคุยในการแก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและบัตรเป็นหลักในการให้คำปรึกษา ซึ่งที่ผ่านมา จะพบเจอกรณีต่าง ๆ ที่แปลกแตกต่างจากปกติโดยทั่วไป บางกรณีต้องอาศัยความร่วมมือจากต่างหน่วยงานเช่น กรมการจัดหางานหรือบางกรณีต้องอาศัยความจำเป็นที่เป็นลักษณะเฉพาะของเจ้าหน้าที่ที่สามารถจดจำเอกสารหลักฐานหรือลักษณะทางกายภาพของประชาชนที่มาติดต่อทำให้การให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอจุนเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้องตามกฎหมายและเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

นายวิศิษฐ์ ทวีสิงห์
นายอำเภอแม่ใจ

สำนักทะเบียนอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

สำนักทะเบียนอำเภอแม่ใจ เป็นสำนักทะเบียนที่เข้ารับการประกวดตามโครงการคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น ประจำปี 2558 ประเภทสำนักทะเบียนขนาดเล็ก อำเภอแม่ใจได้วางแผนการพัฒนาอำเภอออกเป็น 7 วาระพัฒนาแม่ใจ ประกอบด้วย

1. ปลอดภัยในชีวิต
2. เศรษฐกิจพอเพียง
3. อยู่เคียงธรรมชาติ
4. ออมทรัพย์วันละบาท
5. บ้านสะอาดเรียงราย
6. อนามัยขุดตลະ
7. วัฒนธรรมสืบสาย

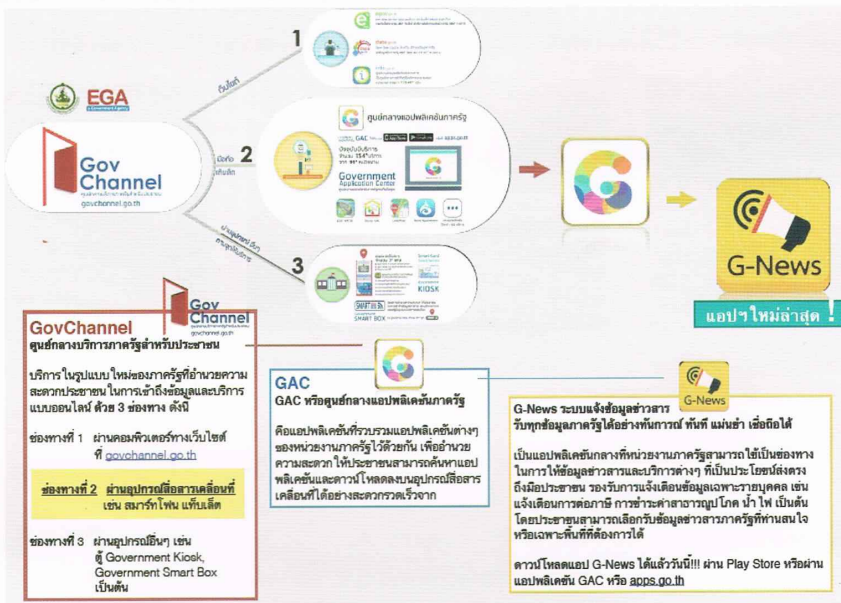
ซึ่งแต่ละวาระจะใช้กิจกรรมนำการพัฒนา มีโครงการและแผนการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการรักษาสิทธิและการให้บริการด้านการทะเบียนแก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ครอบคลุมทุกด้าน ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ใจ ลำดับแรกคือการให้ความรู้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดสามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นและเป็นการตรวจสอบว่าเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หรือเป็นคนต่างพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสามารถแยกแยะได้ทันที ในด้านการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนนั้น จะไม่ค่อยมีความยุ่งยากมากนักเพราะเป็นสำนักทะเบียนขนาดเล็กมีประชาชนไม่มาก ทำให้สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึงและสะดวกรวดเร็วควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้บุคลากรด้านการทะเบียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถในเรื่องระเบียบกฎหมายและจิตบริการ (Service Mind) และการพัฒนากระบวนการงานให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ

Application ที่น่าสนใจ

GovChannel application แจกข้อมูลข่าวสารและบริการภาครัฐ

สำหรับประชาชนและทุกภาคส่วน สามารถรับข้อมูลข่าวสารและบริการอันเป็นประโยชน์ที่ส่งตรงจากภาครัฐถึงมือประชาชน และอนาคตยังรองรับการแจ้งเตือนข้อมูลเฉพาะรายบุคคล เช่น การต่อทะเบียนรถยนต์ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการจากภาครัฐ ข้อมูลสถานการณ์รับบริการด้านธุรกิจจากภาครัฐ โดยประชาชนสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารเฉพาะที่สนใจหรือเฉพาะพื้นที่ที่ต้องการได้

วิธีการทะเบียนใช้งาน

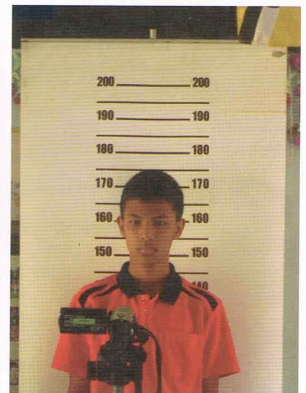
1. ค้นหาคำว่า “G-News”
2. เลือก application
3. กด Install เพื่อติดตั้ง แล้วกด open เพื่อเข้าสู่ application
4. เลือกประเทศ และใส่เบอร์โทรศัพท์มือถือ เพื่อลงทะเบียนผู้ใช้ใหม่
5. รอรหัส OTP (One Time Password) ทาง SMS แล้วกรอกรหัส OTP
6. ตั้งรหัสผ่านเป็นตัวเลข 6 หลักและกดปุ่ม “ต่อไป” เพื่อเริ่มต้นใช้งาน

สัญชาติไทยของเด็กชายอุทิศ

เด็กชายอุทิศ เมธินรากุล ชาวอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นบุคคลที่มีบิดาเป็นคนไทยที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ และมีมารดาเป็นชาวมอญ เมื่อบิดาได้สัญชาติไทยแล้วจึงได้มายื่นเอกสารหลักฐานเพื่อขอสัญชาติไทยให้กับบุตรของตน บิดาของอุทิศเล่าว่า “อยากให้ลูกได้สัญชาติไทยเพราะสงสารลูก เวลาไปติดต่อที่ไหน ทำอะไร เมื่อได้เห็นบัตรสีชมพูเขาก็จะมองว่าเป็นคนต่างด้าว จึงได้มาดำเนินการขอสัญชาติไทยให้กับบุตรตามกฎหมาย ซึ่งในแต่ละขั้นตอนที่ตนมาติดต่อทุกครั้งก็ได้แสดงเอกสารหลักฐานให้จนครบถ้วนทำทุกอย่างตามขั้นตอนตั้งแต่การมายื่นคำขอ อำเภอนัดสอบพยานซึ่งนายอำเภอเป็นผู้สอบเอง จนกระทั่งอนุมัติและเรียกลูกมาทำบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อลูกได้สัญชาติไทยแล้วและวันนี้ได้ทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นครั้งแรกก็รู้สึกดีใจมาก อยากให้ลูกเป็นคนไทย 100% อยากให้ลูกเรียนสูง ๆ จบมาแล้วจะได้มีงานทำ ถ้าสถานะเป็นคนต่างด้าวถึงจะเรียนจบสูง เรียนดี ก็ไม่ได้งานดี ๆ ทำ โดยคุณแม่อยากให้ลูกเป็นทหารในอนาคต”

ถาม ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2558 เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตและการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะมาตรการทางกฎหมาย โดยห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการหรือบริการอื่นใดของรัฐในพื้นที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ หรือยังไม่มีข้อยุติเรื่องสิทธิในที่ดินว่าบุกรุกพื้นที่ป่าไม้หรือไม่ ทั้งในการให้บ้านเลขที่ น้ำประปา ไฟฟ้า การส่งเสริมอาชีพ การจดทะเบียนสถานประกอบการ พร้อมทั้งให้มีมาตรการลงโทษสำหรับผู้จัดทำบริการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการหรือบริการอื่นใดในที่ที่บุกรุก และให้มีมาตรการควบคุมการออกเลขที่บ้านเพื่อป้องกันมิให้มีการอ้างสิทธิ การขอรับบริการสาธารณูปการหรือบริการอื่น ๆ ด้วย จึงขอหารือว่า กรณีดังกล่าวสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น จะต้องถือปฏิบัติอย่างไร

ตอบ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2558 เพียงกำหนดให้มีมาตรการควบคุมการออกเลขที่บ้าน เพื่อป้องกันการอ้างสิทธิเท่านั้น ซึ่งกรณีดังกล่าวสำนักทะเบียนกลางได้วางแนวทางปฏิบัติและมาตรการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการออกเลขที่บ้านที่ได้ปลูกสร้างในที่สาธารณะหรือโดยบุกรุกป่าสงวน หรือโดยมิได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารหรือกฎหมายอื่น โดยได้ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีคณะที่ 6 (ฝ่ายกฎหมาย) ได้เสนอให้ที่ประชุมและคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันอังคารที่ 8 เมษายน 2546 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีความเห็นกรณีการพิจารณาข้อหาหรือของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยมีความเห็นว่าการขอเลขประจำบ้านและการออกเลขประจำบ้านเป็นเรื่องที่ไม่มีผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือใช้ดุลยพินิจที่จะออกหรือไม่ออกให้ได้ และกฎหมายมุ่งหมายถึงสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยมีเจ้าบ้านครอบครองเท่านั้น โดยไม่คำนึงว่าสิ่งทีสร้างขึ้นนั้นจะอยู่ ณ ที่ใด ผู้ปลูกสร้างจะมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือไม่ ดังนั้น การโต้แย้งคัดค้านการออกเลขประจำบ้านไม่มีผลเป็นการยกเว้นหน้าที่ในการขอและออกเลขประจำบ้านของเจ้าบ้านและนายทะเบียนแต่อย่างใด การออกเลขประจำบ้านของนายทะเบียนจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น นายทะเบียนจึงมีหน้าที่ต้องออกทะเบียนบ้านให้แก่บ้านทุกหลังที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ไม่ว่าเจ้าของบ้านจะมีสิทธิในที่ดินเป็นที่ตั้งของบ้านหรือไม่ ตามมาตรา 34 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 สำหรับบ้านที่ปลูกสร้างโดยบุกรุกที่ดินของรัฐไม่ว่าจะเป็นที่สาธารณะหรือที่ป่าสงวน หรือโดยมิได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารหรือกฎหมายอื่น นายทะเบียน

สามารถออกเป็น “ทะเบียนบ้านชั่วคราว” ได้โดยอาศัยระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2551) ข้อ 20 ทั้งนี้ การห้ามมิให้นายทะเบียนออกทะเบียนบ้านชั่วคราวให้แก่บ้านตามกรณีดังกล่าว ไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 และอาจทำให้เกิดผลกระทบหลายประการ ทั้งด้านการเมืองการปกครอง หรืออาจทำให้เกิดปัญหาความวุ่นวาย และปัญหาสิทธิมนุษยชนได้

2. เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการขอเลขประจำบ้านให้ตรวจสอบว่ามีสภาพความเป็นบ้านตามนิยามความหมายว่า “บ้าน” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 หรือไม่ รวมถึงการพิจารณาว่ามีหลักเกณฑ์ครบองค์ประกอบของบ้านที่ใช้เป็นที่สำหรับอยู่อาศัยจริงมีเจ้าบ้านครอบครองและมีผู้อยู่อาศัยจริงเป็นประจำ มิใช่การปลูกสร้างโดยอำพรางกรณีดังกล่าวนายทะเบียนย่อมสามารถกำหนดเลขประจำบ้าน และจัดทำทะเบียนบ้านให้กับผู้แจ้งได้

3. การป้องกันการอ้างสิทธิในที่ดิน คณะกรรมการกลั่นกรองฯ ได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าว และมีมติให้กระทรวงมหาดไทยโดยสำนักทะเบียนกลางดำเนินการให้มีการเพิ่มเติมข้อความในทะเบียนบ้านชั่วคราว เพื่อให้มีความหมายทำนองว่าทะเบียนบ้านชั่วคราวเป็นเอกสารเพื่อตรวจสอบทางทะเบียนเท่านั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใด ๆ ในที่ดิน โดยให้นายทะเบียนกำหนดเลขที่บ้าน และจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้โดยเขียนหรือประทับตราข้อความว่า “ทะเบียนบ้านชั่วคราวเป็นทะเบียนบ้านสำหรับการตรวจสอบทางทะเบียนราษฎรเท่านั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิใดๆในที่ดิน” ลงบนหน้ารายการเกี่ยวกับบ้านของแบบพิมพ์ทะเบียนบ้านให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2546

4. เมื่อมอบทะเบียนบ้านชั่วคราวให้กับเจ้าบ้านแล้วให้นายทะเบียนแจ้งประสานงานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดูแลที่ดินของรัฐที่ถูกบุกรุกปลูกสร้าง

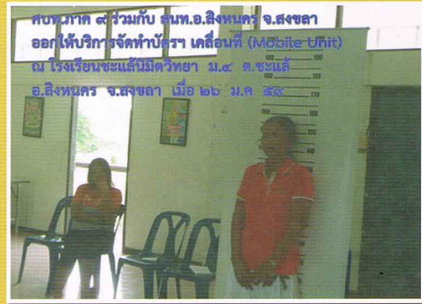
บ้านดังกล่าวเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย(พรบ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 มาตรา 4 มาตรา 34 และมาตรา 36 ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2551) ข้อ 20 และหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่ มท 0309.1/ว 35 ลงวันที่ 22 กันยายน 2558)

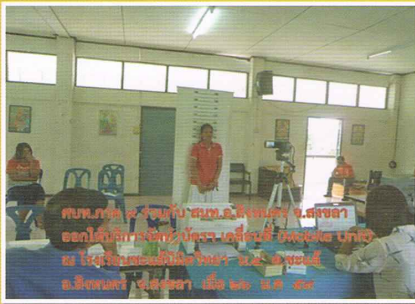
ข่าวสารทะเบียน-บัตร มรทศนทัวไทย

สหภาพภาค ๙ ร่วมกับ สบท.อ.สิงหนคร จ.สงขลา
ออกให้บริการจัดทำบัตรฯ เคลื่อนที่ (Mobile Unit)
ณ โรงเรียนชะเล้งมีมิตรวิทยา ม.๔ ต.ชะเล้ง
อ.สิงหนคร จ.สงขลา เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๕

สหภาพภาค ๙ ร่วมกับ สบท.อ.สิงหนคร จ.สงขลา
ออกให้บริการจัดทำบัตรฯ เคลื่อนที่ (Mobile Unit)
ณ โรงเรียนชะเล้งมีมิตรวิทยา ม.๔ ต.ชะเล้ง
อ.สิงหนคร จ.สงขลา เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๕

สหภาพภาค ๙ ร่วมกับ สบท.อ.สิงหนคร จ.สงขลา
ออกให้บริการจัดทำบัตรฯ เคลื่อนที่ (Mobile Unit)
ณ โรงเรียนชะเล้งมีมิตรวิทยา ม.๔ ต.ชะเล้ง
อ.สิงหนคร จ.สงขลา เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๕

สหภาพภาค ๙ ร่วมกับ สบท.อ.สิงหนคร จ.สงขลา
ออกให้บริการจัดทำบัตรฯ เคลื่อนที่ (Mobile Unit)
ณ โรงเรียนชะเล้งมีมิตรวิทยา ม.๔ ต.ชะเล้ง
อ.สิงหนคร จ.สงขลา เมื่อวันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๕

ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 9 ร่วมกับ สำนักทะเบียนอำเภอสิงหนคร จ.สงขลา ออกให้บริการจัดทำบัตรฯ เคลื่อนที่ (Mobile Unit) ณ โรงเรียนชะเล้งมีมิตรวิทยา ม.4 ต.ชะเล้ง อ.สิงหนคร จ.สงขลา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559

นายวิเชียร ชิดชนกนารถ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน ให้การต้อนรับ คณะข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่สืบสวนกองบังคับการสืบสวนตำรวจภูธรภาค 1 ณ ห้องประชุมบัวหลวง ชั้น 10 สำนักบริหารการทะเบียนคลองแก้ว ปทุมธานี เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559

สำนักบริหารการทะเบียน

กรมการปกครอง

วารสาร สาระทะเบียน-บัตร "The One" เป็นวารสารรายเดือนของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จัดพิมพ์เดือนละ 6,000 ฉบับ โดยแจกจ่ายให้ผู้บริหาร หน่วยงานภายในกรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัดและที่ทำการปกครองอำเภอทั่วประเทศ ติดต่อฝ่ายจัดทำ : 59 หมู่ 11 ถนนลำลูกกา คลอง 9 ตำบลปรางค์ทองหลวง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150 โทร. 0-2791-7115-8 Call Center : 1548 <http://bora.dopa.go.th> E-mail : theone_9@windowslive.com